

Ilustrativní úloha:

Hudební, taneční a dramatická výchova

Očekávaný výsledek učení: UAK-HTD-001-ZV5-001

Úroveň: na cestě

Autor: Lucie Hlaváčková, Jana Látalová.

věková skupina: 8-9 let

Název ilustrace: Tanec zamrzání a rozmrzání vody

Anotace:

Motivací pro tuto kreativní taneční úlohu jsou dvě kontrastní skupenství (podoby), ve kterých se voda vyskytuje: tekutina (kapka, vodní plocha, rybník, moře) a led (ledovce, kry nebo rampouchy, zamrzlý rybník). Na úvod si s dětmi povídáme o vodě, ptáme se jich, jaké kvality výše uvedená skupenství vody mají. Co je v našem těle pevné a co tekuté? Můžeme vzít do hodiny i misku s kostičkami ledu, odhadnout a měřit čas, za jak dlouho (během hodiny) kostky ledu roztají. Příklady skupenství vody (kapalně a pevně) a proces tání a zamrzání je vhodnou motivací pro přiblížení práce se svalovým napětím a uvolněním. Pohyb vody evokuje pohybovou kvalitu typickou pro volné plynutí pohybu, zamrzání a rozmrzání pak kvalitu vázaného plynutí, kontrolovaného pohybu, kdy je třeba postupně zvyšovat nebo uvolňovat napětí ve svaích.

Zadání pro žáky (nebo popis modelové situace):

Výchozí postavení – děti stojí volně v prostoru a uvědomují si postavení těla, případně prostorovou kompozici (s využitím fyzického kontaktu nebo bez), kterou společně vytvořily. Tvar těla je pevný, všechny svaly jsou aktivní, svalové napětí vyjadřuje pevnost ledu. Děti představují kry na zamrzlé řece nebo na moři. S hudebním doprovodem (pomalá, plynulá hudba) děti (kry) „rozmrazí“ a stává se z nich voda. Svým pohybem přijímají kvalitu tekutosti a volného plynutí pohybu. Začnou se plynule pohybovat v prostoru (voda v řece teče, na moři se dělají vlny). S koncem hudební skladby se děti zastavují – pohyb vody ustává. Pomocí zvyšování svalového napětí znovu vytvoří pevný tvar těla – kry opět zamrzly. Při zastavení pohybu věnují pozornost novému tvaru těla, do kterého se dostaly a také svému umístění v prostoru, prostorovým vztahům ve skupině v nové kompozici, kterou společně vytvořily.

Popis činnosti žáků:

Žák propojuje vnímání tvaru těla, svalového napětí a svůj pohyb s představou pohybu vody a pevného skupenství ledu. Soustředí se tedy na kvalitu pohybu, která je motivovaná představou a hudebně či zvukem.

Způsob ověřování (kritéria pro vyhodnocování):

Učitel pozoruje, zdali žák vnímá rozdíly v kvalitě pohybu a ve svalovém napětí při jednotlivých změnách skupenství vody, zdali vnímá hudbu - její začátek, průběh a závěr. Zdali je schopen nonverbálně spolupracovat s ostatními.

Odkaz na zdroje / autor: Jana Látalová, Zdroj: Publikace: Taneční a pohybová výchova pro mladší žactvo v základním vzdělávání, Lössl, Pucová, Rellichová, NIPOS 2024.

Klíčová slova: svalové napětí, pohybová kvalita, voda, led, představa, tělo, tvar

Věková skupina: 8-9 let

Odkaz na další metodický materiál:

<https://uloziste.rvp.cz/material/b3c6f0>

Krátký textový popis:

Látalová, B., Klementová, K.: Roztanči třídu!

Národní pedagogický institut České republiky, 2022. **Anotace:** Text vychází z praktické zkušenosti Barbory Látalové, DiS., pedagožky, tanečnice a choreografky, která během své dlouholeté pedagogické praxe působila v oblasti taneční a pohybové výchovy v rámci projektu Tanec školám.